

שבת קלט. (שז) עד קלט: (המשנה)

ביאורי מושגים

כלאי הכרם - התורה אסרה זריעת זרעים או ירקות בתוך או בסמוך לגפנים. אילנות לעומתם, מותרים בזריעה ליד גפנים. התנאים נחלקו לגבי מינים שונים האם הם מוגדרים כירק (ואסורים בזריעה) או כאילן (ומותרים בזריעה).

חשיבות מערכת המשפט

1. כל פורענות שמגיעה לעולם באה בגלל דינים מושחתים בישראל.
2. הקב"ה ישרה את שכינתו רק כשלא יהיו שופטים ושוטרים מושחתים בישראל.
3. ירושלים תפדה רק בצדקה.
4. כשהדינים שלנו לא יהיו מושחתים יפסיקו הנוגשים הגויים לנגוש בנו.
5. מטה רשעים - אלו דינים שנכנעים לשמשים שלהם ומעלים להם את המשכורת כיוון שאין להם כח להתמודד עימם.
6. שבט מושלים - אלו ת"ח שקרוביהם דינים בורים והם מחזיקים אותם ועוזרים להם, או לחילופין ת"ח שמלמדים בצורה שטחית את האנשים ואחרי זה מעמידים אותם כדיינים.

הוראת הלכה לציבורים שונים

ל'בחורי ישיבה' (צורבא מדרבנן) - מותר ללמד אפילו הלכות ייחודיות כיצד ניתן להתמודד עם בעיות הלכתיות כיוון שאנו יודעים שהלכות אלו לא יביאו אותם לידי זלזול בהלכה.

לאנשים רגילים - יש ללמד את ההלכות כמו שהם.

לאנשים 'חפיפניקים' ('בני בשכר') - יש להמנע מלהורות להם היתרים שאנו חוששים שהם ינצלו ויעוותו אותם.

מעמד כישות

- א. התנאים נחלקו האם כישות הוא ירק (ואסור לזרועו בכרם) או שהוא אילן (ומותר לזרועו בכרם).
- ב. ישנו כלל שבחול' (ששם כלאים נוהגים רק מדרבנן) ניתן לסמוך על הדעה המקילה - ולכן לכאורה יש להתיר לזרוע כישות בחול'.
- האמוראים נחלקו לגבי פסיקת ההלכה: רב: התיר, רב עמרם: אסר, רב משרשיא: נהג לזרוע ע"י ילד גוי.

מקבץ הלכות

- א. יהודי המוטל לקבורה ביו"ט - ייקבר ע"י גויים, וביו"ט שני - ייקבר ע"י יהודים.
- ב. מותר לצאת לר"ה בבגד שיוצאים ממנו רצועות לא נצרכות - הן בטלות לבגד.
- ג. ישנן פעולות שחכמים אסרו בגלל התוצאה שלהן, ובכל זאת התירו להערים ולבצע אותן, אם מתכוונים לתוצאה שונה (בעלת משמעות כמובן).

מדובר כשיש חשש שאם לא יקברוהו היום המת יסריח וזאת בגלל החום או בגלל שהוא נפטר יום קודם ועדיין לא נקבר.

ובציצית פסולה אסור לצאת כיוון שמפאת חשיבותה האדם לא מבטל אותה (הראשונים נחלקו מהי החשיבות של הציצית: ה'תכלת' (רש"י) או העובדה שהאדם מתכנן לתקן את הפתילים (תוס').).